

Rzeszów świętuje **665.** **rocznicę** lokacji miasta

Rzeszów, największe miasto w południowo-wschodniej Polsce i jednocześnie jedno z najstarszych miast w kraju, obchodził na początku 2019 r. 665. rocznicę otrzymania aktu lokacyjnego. Miasto już w XVI w. mogło się pochwalić sprawnie działającą administracją. Obecnie dzięki władzom miasta z prezydentem Tadeuszem Ferencem na czele Rzeszów jest najważniejszym ośrodkiem gospodarczym, kulturalnym i komunikacyjnym Podkarpacia o wciąż rosnącym potencjale.

Tadeusz Ferenc, prezydent miasta Rzeszowa

Dzieje sukcesu

Jak zapisano w dokumencie o nadaniu praw miejskich dla Rzeszowa z 1354 r., król Kazimierz Wielki ofiarował miasto Janowi Pakoścawicowi jako wyraz uznania za jego godne, wspaniałe i chwalebne zasługi oraz dowody oddania, jakimi się wykazał wobec Królestwa Polskiego. Jan, jako władca grodu, zmienił nazwisko na Rzeszowski, a jego potomkowie sprawowali pieczę nad miastem aż do 1583 r. XVI w. można nazwać złotym okresem miasta – sprawnie działająca administracja uczyniła Rzeszów istotnym ośrodkiem handlowym i rzemieślniczym. W 1591 r. wybudowano ratusz miejski, a dziewięć lat

później zamek. Niekorzystna polityka rodu Lubomirskich oraz późniejszy okres wojen i zaborów doprowadziły do upadku miasta, które jednak w połowie XIX w. zaczęło ponownie się rozwijać, odkąd w 1844 r. Rzeszów stał się miastem wolnym.

W lutym 1867 r. odbyły się pierwsze w dobie autonomicznej wybory do rady miejskiej. W latach 1870–1882 (z przerwą od października 1873 r. do listopada 1874 r.), kiedy funkcję burmistrza pełnił Ambroży Towarnicki, wzrosła w mieście aktywność inwestycyjna. Późniejszy rozwój związany był z budową linii kolejowych, a także rozbudową sieci dróg, dzięki którym Rzeszów stał się lokalnym centrum komunikacyjnym, doprowadzając do ożywienia miejscowego handlu i drobnej wytwórczości, co przełożyło się na wzrost liczby mieszkańców.

Jednym z wybitnych włodarzy był dr Stanisław Roch Jabłoński, sprawujący władzę w latach 1896–1913. Przez przyłączenie nowych obszarów do miasta Rzeszów powiększył się terytorialnie i znacząco wzrosła liczba ludności. Na początku XX w. powstała Resovia, jeden z najstarszych w Polsce klubów sportowych.

Most im. Tadeusza Mazowieckiego w Rzeszowie

W okresie obu wojen światowych Rzeszów doznał wielu zniszczeń, rabunków i rekwizycji. Ponowną wielką szansę rozwoju miasto otrzymało w 1944 r. – wolne od okupantów, z rangą stolicy województwa. W 1952 r. do Rzeszowa przyłączono sąsiadujące tereny, powiększając tym samym ponad czterokrotnie jego obszar. Zaczęły powstawać nowe zakłady przemysłowe, założono pierwsze uczelnie, budowano kolejne osiedla mieszkalne.

Nowe tereny, nowe inwestycje, nowi ludzie

Ostatnia dekada XX w. przyniosła ze sobą ewolucję polityczną i restrukturyzację gospodarczą oraz głębokie przemiany świadomościowe. Dziś Rzeszów jest największą aglomeracją południowo-wschodniej Polski, jej niekwestionowanym centrum, stolicą województwa podkarpackiego. Na powierzchni 120 km² mieszka 220 tys. mieszkańców. Obecny prezydent miasta, Tadeusz Ferenc, od początku sprawowania tej funkcji, czyli od 29 listopada 2002 r., sukcesywnie pracuje nad tym, aby Rzeszów nie ustawał w rozwoju jako stolica innowacji.

Od 2006 r. terytorium Rzeszowa zostało zwiększone o 72,5 km²

Ulica 3 Maja w Rzeszowie

Dworzec Lokalny w Rzeszowie

Od 2006 r. Rzeszów powiększał się co roku o przyległe sołectwa: Słocinę (2006 r. – 9,16 km²) i Załęże (2006 r. – 5,20 km²), Przybyszówkę (2007 i 2008 r. – 16,26 km²), Zwiężycę (2008 r. – 7,23 km²), Białą (2009 r. – 6,06 km²), Budziwój (2010 r. – 17,50 km²), Miłocin (2010 i 2019 r. – 2,36 km²), Bziankę (2017 r. – 4 km²) i Matysówkę (2019 r. – 5,3 km²). Łącznie od 2006 r. terytorium Rzeszowa zostało zwiększone o 72,5 km², na których miasto zainwestowało do tej pory w sumie 2 mld zł. Majątek Rzeszowa wynosi ponad 3,7 mld zł. Według raportu Polskiej Akademii Nauk, jest to jedno z niewielu polskich miast, które nadal będą się rozwijać i zwiększać liczbę mieszkańców.

Rozwinięciem idei budowania silnego i innowacyjnego przemysłu w regionie było ustanowienie specjalnych stref ekonomicznych wraz z systemem zachęt podatkowych oraz infrastrukturalnych udogodnień, które przyciągnęły do Rzeszowa wielkich międzynarodowych graczy w obszarze nowych technologii oraz przemysłu lotniczego. Dzięki staraniom prezydenta Rzeszowa po 10 latach przerwy Polskie Linie Lotnicze LOT wznowiły przeloty do Nowego Jorku. Tym samym rzeszowskie lotnisko jest jednym z dwóch lotnisk w Polsce, z których można bezpośrednio dolecieć do Nowego Jorku, lądując w porcie lotniczym Newark.

W zakresie udogodnień dla mieszkańców i licznie odwiedzających Rzeszów turystów można wymienić nowoczesne strefy parkowania obsługiwane z poziomu aplikacji, podgrzewane przystanki czy przejazdy bezgotówkowe. Częścią ubiegłorocznych obchodów 70-lecia komunikacji miejskiej w Rzeszowie było otwarcie zmodernizowanego Dworca Lokalnego. Na nowoczesny, przyjazny środowisku transportu publiczny składają się elektryczne autobusy, a w planach jest wprowadzenie kolejnych pojazdów elektrycznych, w tym m.in. monorail, autobusów autonomicznych czy pojazdów służb komunalnych. W najnowszym raporcie *Bank dobrych praktyk samorządowych* Rzeszowski Inteligentny System Transportowy został przedstawiony jako wzór do naśladowania dla innych włodarzy w całej Polsce.

Kierowcy podróżujący do Rzeszowa mogą korzystać z doskonałej infrastruktury. Od października 2015 r. mają do dyspozycji most im. Tadeusza Mazowieckiego przez Wisłok. Ta kluczowa dla województwa inwestycja powstała w rekordowym czasie 13 miesięcy. Ostatni odcinek autostrady A4 na wschodzie, Rzeszów – Jarosław, został oddany do użytku w 2016 r. Pod koniec 2017 r. otwarto prawie trzyipółkilometryowy odcinek drogi łączący ul. Podkarpacką w Rzeszowie z odcinkiem S19, newraliczny element obwodnicy miasta. Obiektem, który jest równie użyteczny, co niebanalny, jest ważąca 776 t i znajdująca się 6 m nad ziemią okrągła kładka dla pieszych. Jej budowa umożliwiła separację ruchu pieszego i samochodowego oraz poprawiła płynność ruchu.

Niezawodny lider

Sukcesy Rzeszowa, potwierdzone licznymi dyplomami i najwyższymi miejscami w różnego typu rankingach, to zasługa władz, którym od prawie 20 lat przewodzi Tadeusz Ferenc, zagorzały zwolennik innowacyjności i nieustającego rozwoju. W rankingu Złota Setka Gmin Podkarpacia 2018, podsumowującym osiągnięcia samorządów województwa podkarpackiego, na I miejscu zestawienia wśród gmin miejskich znalazł się Rzeszów. Wyróżniony został także Tadeusz Ferenc, zdobywając I miejsce w zestawieniu Samorządowców Województwa Podkarpackiego 2018. Doceniono też działania miasta podejmowane na rzecz rozwoju sportu. Miasto Rzeszów i prezydent Tadeusz Ferenc otrzymali wyróżnienie Inwestor na Medal w konkursie Budowniczy Polskiego Sportu za wyjątkowe zaangażowanie w budowę lub modernizację obiektów sportowych i rekreacyjnych w Polsce w 2018 r.

Rzeszów zajął także II miejsce w Rankingu Samorządów „Rzeczpospolitej” 2018 w kategorii miast na prawach powiatu. Wyróżnienie zostało przyznane za prowadzenie przez prezydenta Rzeszowa zrównoważonej polityki we wszystkich obszarach działania oraz duże zaangażowanie w ochronę środowiska. Docenił to także Sejm RP, przyznając miastu prestiżową nagrodę EkoJanosik 2018.

W 2018 r. Rzeszów zajął po raz kolejny I miejsce w rankingu magazynu „Forbes” Miasta Atrakcyjne dla Biznesu w kategorii miast od 150 do 300 tys. mieszkańców. Ponadto jako jedyne miasto z Polski i jedno z nielicznych miast Europy otrzymał Europejską Nagrodę za Najlepsze Praktyki (European Awards for Best Practices), przyznaną przez Europejskie Stowarzyszenie Badań Jakościowych.

Wśród wyróżnień dla prezydenta Ferenc dość wymienić, że został najlepszym prezydentem spośród prezydentów miast wojewódzkich w Polsce w rankingu najlepszych polskich prezydentów mijającego dziesięciolecia tygodnika „Newsweek”. Z kolei Zarząd Związku Powiatów Polskich nadał mu tytuł Samorządowca 20-lecia. Tadeusz Ferenc został także odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, nadanym za osiągnięcia w pracy zawodowej i społecznej, Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi w działalności samorządowej i społecznej oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi w działalności samorządowej i służbie państwowej. Lista wyróżnień i nagród prezydenta Ferenc jest tak długa, jak lista jego zasług dla Rzeszowa i całego regionu podkarpackiego. Z pewnością ten wybitny strateg niejednym jeszcze zaskoczy.

Oprac. Redakcja, zdjęcia: Urząd Miasta Rzeszowa

rzeszów
stolica innowacji

